

Elektrik İç Tesislerinin Denetimi

Aydın Tokdemir [Elektrik Mühendisi]

Haşim Kılıç [Elektronik ve Haberleşme Mühendisi]

Bilindiği gibi "işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi için işveren ve çalışanların görev, yetki, sorumluluk, hak ve yükümlülüklerini düzenlemek" amacı ile 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 20.06.2012 tarihinde kabul edilerek 30.12.2012 tarih ve 28339 sayılı Resmi Gazete 'de yayınlanarak yürürlüğe (bazı maddeler belirli sürelerin sonunda) girdi.

6331 sayılı Kanuna'na bağlı olarak iş sağlığı ve güvenliğine istinaden birçok yönetmelik çıkarılmış olup konu ile ilgili olarak;

1. "İşyerinde iş ekipmanlarının kullanımı ile ilgili sağlık ve güvenlik yönünden uyulması gerekli asgari şartları belirlemek" amacı ile İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği 25.04.2013 tarih ve 28628 sayılı Resmi Gazete'de,

2. "İşyeri bina ve eklentilerinde bulunması gereken asgari sağlık ve güvenlik şartlarını belirlemek" amacı ile İşyeri Bina ve Eklentilerinde Alınacak

Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik 17.07.2013 tarih ve 28710 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği'nin Ek 3 bölümü 2.3. maddesinde (Tesisatlar) Elektrik Tesisatı, Topraklama Tesisatı ve Paratoner'in yılda bir kez periyodik kontrolü zorunlu hale getirilmiştir. Periyodik kontrol kriteri olarak da "21/8/2001 tarihli ve 24500 sayılı Resmi Gazete'de Yayınlanan Elektrik Tesislerinde Topraklamalar Yönetmeliği, 30/11/2000 tarihli ve 24246 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği ve 4/11/1984 tarihli ve 18565 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği ile TS EN 60079 standardında belirtilen hususlar"a işaret edilmiştir.

İşyeri Bina ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik 'in Ek 1 bölümü 4, 5, 6, 7, 8 ve 9. maddelerinde Elektrik Tesisatı ile ilgili yapılacaklar tanımlanmıştır. Bu maddelerin her biri ayrı birer tartışma konusu

olmak üzere tüm meslektaşlarımızı ilgilendirmektedir. Bu maddelerin konuları Elektrik Mühendisleri Odası ve üyeleri tarafından tartışılmakta ve uygulamada bazı sıkıntılar yaşanmaktadır. Bu tartışmaların ve yanlış uygulamaların ana kaynağı, yönetmelikleri yapanların Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) ve diğer kurumlardan görüş almaması ve EMO tarafından yapılan çalışmaların (Örnek Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği Taslağı) göz ardı edilmesidir. Kanun koyucuların her zamanki gibi "ben yaptım oldu" anlayışının meslek alanımızda da sürdüğünü görmekteyiz.

Binalara ait tesisat kontrollerinin Yönetmelikte TS HD 60364 – 4 – 43 (Binalarda Elektrik Tesisat) standardına göre testlerinin yapılması ve raporlanması gerektiği ifade edilmiştir. Türk Standartları Enstitüsü (TSE) ilgili standardı 13.07.2010 tarihinde kabul ederek İngilizce olarak yayınlamıştır. TSE aradan dört sene gibi bir süre geçmiş olmasına rağmen halen Türkçe çevirisini yapmamıştır.

EMO Avrupa Birliği standartlarını ve mevcut yönetmelikleri baz alarak Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği Taslağı'nı 2005 yılının haziran ayında, incelenerek Resmî Gazete'de yayınlanması amacı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na sunmuştur. Geçen dokuz senelik süreç içerisinde yeni Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği'nin yayınlanmaması üzerine bu yönetmeliği taslak olarak yayınlamıştır. 2005 yılından günümüze kadar EMO tarafından bu yönetmelik taslağı ile ilgili birçok eğitim verilmiştir.

Yeni Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği'nin yayınlanmaması sebebi ile elektrik tesisatların denetlemesi ve raporlamasına ilişkin ciddi bir kaos yaşanmakta ve mühendislik formasyonundan uzak hizmet üretilmektedir. EMO Meslek İçi Sürekli Eğitim Merkezi (MİSEM) bu kaosu gidermek, tesislerin elektrik tesisatı açısından doğru kontrol/test/ölçümlenebilmesi sağlamak amacı ile "Elektrik İç Tesislerinin Denetimi

ve Raporlama Eğitimi" vermeye başlamıştır. Gerek Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği Taslağı gerekse EMO tarafından verilen eğitimin detaylı olarak incelenmesi ve katılınması büyük önem taşımaktadır.

TS HD 60364 standardı baz alınarak çıkarılan Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği Taslağı'nda, tüm binalara ait (hastane, havuz, sauna, karavan vb dahil olmak üzere) elektrik tesisatları detaylı olarak anlatılmaktadır. Taslağın içerisinde tesisata ilişkin kontroller (Gözle kontrol formu), test ve ölçümler (Fonksiyon test formu) detaylı olarak tanımlanmıştır. Meslektaşlarımız tarafından tesisat denetlemelerinde bu formların kullanılması gerek

yukarıda sayılan işçi sağlığı iş güvenliği yönetmelikleri gerekse ilgili standartlar ve taslak yönetmelik açısından zorunludur.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Müfettişleri ve İş Güvenliği Uzmanı

mühendisler tarafından yapılan denetlemelerde tüm tesislerden elektrik tesisatının uygunluğunun belgelenmesi isteği, özellikle 2014 yılı itibarı ile başlamıştır. Önümüzdeki yıllarda meslektaşlarımızın bu konuda hizmet üretmesi kaçınılmaz hale gelecektir. Bu kontrol ve ölçümler, tesislerin daha güvenli ve kesintisiz çalışması açısından önem taşıması ile birlikte meslektaşlarımız açısından yeni bir hizmet alanı oluşmasına neden olacaktır. Ayrıca tesislerde çıkacak olumsuzlukların giderilmesi çalışması da meslektaşlarımıza yeni iş olanakları yaratacaktır.

Yeni Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği 'nin yayınlanmaması sebebi ile elektrik tesisatlarının denetlemesi ve raporlamasına ilişkin ciddi bir kaos yaşanmakta ve mühendislik formasyonundan uzak hizmet üretilmektedir. EMO Meslek İçi Sürekli Eğitim Merkezi (MİSEM) bu kaosu gidermek, tesislerin elektrik tesisatı açısından doğru kontrol/test/ölçümlenebilmesini sağlamak amacı ile "Elektrik İç Tesislerinin Denetimi ve Raporlama Eğitimi" vermeye başlamıştır.